

prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan-Vodă (jud: D.Dubcovetchi)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V.Sîrcu, D.Dulghieru, V.Buhnaci)

D E C I Z I E

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Tatiana Dabija,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Croitoru Ion
împotriva lui Dabija Gheorghe și Dabija Tatiana cu privire la încasarea în mod
solidar a datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 14 iunie 2019, Croitoru Ion a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Dabija Gheorghe și Dabija Tatiana privind încasarea în mod solidar a
datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 septembrie 2020 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan
Vodă, a fost admisă integral acțiunea. S-a încasat în mod solidar de la Dabija
Gheorghe și Dabija Tatiana în beneficiul lui Croitoru Ion datoria în sumă de 20
000 de EURO, sau echivalentul acestei sume în valuta națională a Republicii
Moldova la ziua executării hotărârii. S-a încasat în mod solidar de la Dabija
Gheorghe și Dabija Tatiana în beneficiul lui Croitoru Ion suma de 17 000 de lei,
drept compensare a cheltuielilor de judecată.

La data de 08 octombrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Dabija
Tatiana a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând,
admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond în partea admiterii integrale
a acțiunii înaintate și în această parte să fie pronunțată o nouă hotărâre prin care să
se dispună admiterea parțială a acțiunii privind încasarea numai de la Dabija
Gheorghe a datoriei.

Prin încheierea din 15 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs
cererii de apel depusă de Dabija Tatiana împotriva hotărârii din 23 septembrie
2020 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă și s-a comunicat apelantei Dabija
Tatiana, că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat la
depunerea cererii de apel în mărime de 9234 de lei, acordându-i pentru aceasta un
termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru
înlăturarea neajunsurilor. S-a explicat apelantei că, în caz contrar cererea de apel
nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) CPC.

Prin încheierea din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de Tatiana Dabija din motivul neînlăturării, în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2021. S-a restituit apelantei Dabija Tatiana, taxa de stat achitată pentru cererea de apel declarată, în sumă de 300 (trei sute) MDL prin ordinul nr. 5458-6200 din 09 februarie 2021, eliberat de BC „MOLDINDCONBANK” SA.

La 16 martie 2021 Tatiana Dabija a depus recurs împotriva încheierea din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei la rejudicare în instanța de apel pentru a examina cererea de scutire de la plata taxei de stat și punerea pe rol a cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a luat în considerare faptul că Tatiana Dabija s-a conformat cerințelor încheierii din 15 ianuarie 2021 a instanței de apel și a depus în termen cererea de apel motivat.

Menționează că cererea de apel motivată a fost depusă prin intermediul oficiului poștal la 8 februarie 2021, ca dovadă fiind avizul de recepție, astfel se denotă că a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea din 15 ianuarie 2021.

Relatează că instanța de apel a încălcat dreptul recurenteii la liberul acces la justiție, drept garantat de către legislația națională și cea internațională.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform materialelor cauzei, încheierea privind restituirea cererii de apel a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 17 februarie 2021 și expediată spre cunoștință recurenteii la 2 martie 2021 (f.d. 122), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze dovada recepționării acesteia de către recurentă.

Astfel, Colegiul consideră că recursul depus la 16 martie 2021, este în termen.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tatiana Dabija, este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 17 februarie 2021 a restituit apelul depus de Tatiana Dabija.

După cum denotă actele cauzei, prin încheierea din 15 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Dabija Tatiana împotriva hotărârii din 23 septembrie 2020 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă și s-a comunicat apelantei Dabija Tatiana, că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 9234 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor. S-a explicat apelantei că, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) CPC.

Încheierea din 15 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată apelantei Dabija Tatiana, prin intermediul serviciului poștal la data de 29 ianuarie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 110).

Astfel, termenul limită de înlăturare a neajunsurilor a fost data de 08 februarie 2021, inclusiv.

La data de 09 februarie 2021, prin intermediul serviciului poștal, apelanta Dabija Tatiana a prezentat cererea de apel motivat și dovada achitării parțiale a taxei de stat în sumă de 300 de lei (f.d.111-127).

În virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Colegiul prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel, din considerentele ce succed

Colegiul reține ca fiind întemeiată soluția instanței de apel dispusă prin încheierea din 17 februarie 2021, în situația în care apelanta/recurenta nu a prezentat apelul suplimentar cu motivele de fapt și de drept, probele în susținerea apelului, precum și dovada de plată a taxei de stat la declararea apelului în interiorul termenului acordat de instanța de apel prin încheierea emisă în temeiul art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă.

De altfel, deși, prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelanților de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art.365 Cod de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelanta Tatiana Dabija depunând la 9 februarie 2021 (f.d.111-127), cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, a eludat de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de apel cu motivele de fapt și de drept, precum și dovada de plată a taxei de stat, având în vedere natura litigiului.

În recursul declarat împotriva încheierii din 17 februarie 2021, recurenta a pretins că a depus în termen cererea de apel motivată la 08 februarie 2021, conform avizului de recepție, însă Colegiul notează că, conform plicului expediat în adresa Curții de Apel Chișinău este indicată data de 09 februarie 2021 (f.d.127).

Conform prevederilor art. 112 alin. (3) Cod de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen. Aliniatul (4) indică că dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă

organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În altă ordine de idei, Colegiul evocă prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, conform cărora termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că instanța de apel corect a punctat că apelanta în termenul acordat nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și cererea de apel motivată.

Implicit, Colegiul punctează că odată inițiind procedura de apel, apelanta/recurenta urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Or, părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc, în plus, pornită la cererea de apel depusă de Tatiana Dabija.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că apelanta/recurenta și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

De altfel, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În corolar, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres și cert termenele, precum și condițiile de acceptare a cererilor de apel.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Tatiana Dabija.

Se menține încheierea din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Croitoru Ion împotriva lui Dabija Gheorghe și Dabija Tatiana cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată .

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru